

Universitatea Tehnică a Moldovei

**ANALIZA TEORETICĂ ȘI PRACTICĂ A
REGLEMENTĂRILOR NAȚIONALE ÎN
MATERIA DIVORȚULUI**

Studentă:

Boghean Doina

Coordonator:

Stahi Tatiana

**Conf. univ.,
Doctor în drept**

Chișinău, 2023

CUPRINS

LISTA

CU

ABREVIERI

.....	11
INTRODUCERE.....	12
1. ANALIZA TEORETICĂ ȘI REGLEMENTAREA NAȚIONALĂ ÎN MATERIA DIVORȚULUI.....	14
1.1. Studii <u>doctrinare</u> în <u>materia divorțului.....</u>	14
1.2. Reglementarea <u>divorțului prin prisma legislației naționale și internaționale.....</u>	18
1.3. Concluzii la capitolul 1.....	21
2. ARGUMENTĂRI <u>TEORETICE ȘI PRACTICE ÎN MATERIA DIVORȚULUI.....</u>	22
2.1. Aspecte <u>privind evoluția instituției divorțului</u> și reglementărilor referitoare la divorț.....	22
2.2. Divorțul în dreptul comparat.....	30
2.3. Definierea divorțului în teorie și în actualele reglementări naționale.....	34
2.4. Divorțul la organele de înregistrare a actelor de stare civilă.....	37
2.5. Desfacerea căsătoriei prin procedura notarială.....	43
2.6. Divorțul pe cale judiciară.....	48
2.7. Concluzii la capitolul 2	55
3. EFECTELE DIVORȚULUI.....	57
3.1. Efectele divorțului cu privire la raporturile dintre soți.....	57
3.2. Efectele divorțului cu privire la raporturile dintre părinți și copii.....	59
3.3. Concluzii la capitolul 3.....	66
4. ASPECTE PRACTICE ÎN <u>MATERIA DIVORȚULUI.....</u>	68
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	76
BIBLIOGRAFIE.....	80
ANEXA A. Model de certificat de divorț.....	85

ANEXA B. Model de act tipizat de divorț.....	86
ANEXA C. Model de cerere de desfacere a căsătoriei la notar prin acordul soților.....	87

ADNOTARE

Numele, prenumele: Boghean Doina

Titlu: Analiza teoretică și practică a reglementărilor naționale în materia divorțului.

Structura lucrării: introducere, 4 capitole, 13 subcapitole, concluzii și recomandări, bibliografie.

Cuvinte cheie: divorț, desfacerea căsătoriei, divorțul în instanța de judecată, divorțul la notar, organele de înregistrare a actelor de stare civilă, raporturile patrimoniale, raporturile personal nepatrimoniale.

Problematica studiului Ca o reflectare a schimbărilor sociale la care se asistă în Europa, dar nu numai, dar și a viziunii legiuitorului autohton pentru modernizare normativă, în ultimii ani s-au produs, modificări legislative considerabile în privința desfacerii căsătoriei. Modificarea legislației familiale a adus îmbunătățiri foarte bune în materia divorțului, în general, și a modalităților de desfacere a căsătoriei, în special. Acetse noi prevederi legislative au realizat o liberalizare importantă a divorțului, percepută de oamnei ca binevenită.

Obiective: cercetarea teoretică și legislativă a divorțului în legislația autohtonă și legislația străină; evoluția istorică a divorțului; analiza în detaliu a terminologiei specifice; momentul încetării căsătoriei și desfacerii căsătoriei; cercetarea aspectelor ce țin de drepturile și obligațiile patrimoniale și personal nepatrimoniale ale soților în urma divorțului; cercetarea aspectelor ce țin de drepturile și obligațiile patrimoniale ale copiilor minori în urma divorțului și efectele negative ale divorțului asupra copiilor minori; concluzii și recomandări.

Metode aplicate la realizarea cercetării: Bazele metodologice constau dintr-o multitudine de metode, și anume: metoda logico-juridică dialectică, juridico-comparativă, juridico-formală, istorică etc.

Rezultatul concret obținut: În urma cercetării instituției divorțului, credem că ne-am atins scopurile științifice propuse sub aspect procedural cat și material. Rezultatul acestei cercetări a implicat aplicarea metodelor interpretative asupra reglementărilor din domeniul diorțului,

identificarea lacunelor, analiza critică a opiniilor din literatura de specialitate și expunerea unor propuneri *de lege ferenda*. În final, credem că utile sunt cercetările noastre în ceea ce privește încursiunile în diferite sisteme de drept. Aceste elemente de drept comparat pot contribui, după părerea noastră la înțelegerea teoretică a instituției divorțului, cât și la intervederea unor concluzii practice, în ceea ce privește modul în care legiuitorul autohton ar putea împrumuta experiența țărilor străine în reglementarea divorțului.

ANNOTATION

Name, first name: Boghean Doina

Title: Theoretical and practical analysis of national regulations on divorce.

The structure of the work: introduction, 4 chapters, 13 subsections, conclusions and recommendations, bibliography.

Keywords:divorce, dissolution of marriage, divorce in the court of law, divorce at the notary, civil status documents registration, patrimonial reports, non-patrimonial personal reports.

The problem of the study: As a reflection of the social changes witnessed in Europe, but not only, but also of the vision of the local legislator for normative modernization, in recent years, considerable legislative changes have been made regarding the dissolution of marriage. The modification of the family legislation brought very good improvements in the matter of divorce, in general, and of the ways of dissolution of marriage, in particular. These new legislative provisions achieved an important liberalization of divorce, perceived by people as welcome.

Objectives: theoretical and legislative research of divorce in domestic and foreign legislation;the historical evolution of divorce; detailed analysis of specific terminology; the moment of the termination of the marriage and the dissolution of the marriage; researching the aspects related to the patrimonial and personal non-patrimonial rights and obligations of the spouses following the divorce; researching aspects related to the patrimonial rights and obligations of minor children following divorce and the negative effects of divorce on minor children; conclusions and recommendations.

Methods applied to the realization of the research: The methodological bases consist of a multitude of methods, namely: the logical-legal dialectical, legal-comparative, legal-formal, historical, etc. method.

The concrete result obtained: Following the investigation of the divorce institution, we believe that we have achieved our proposed scientific goals from a procedural as well as a material point of view. The result of this research involved the application of interpretative methods on the regulations in the field of diort, the identification of gaps, the critical analysis of the opinions from the specialized literature and the exposition of some proposals for ferenda law. Finally, we believe that they are useful to our research regarding forays into different legal systems. These elements of comparative law can contribute, in our opinion, to the theoretical understanding of the institution of divorce, as well as to the intervening of some practical conclusions, regarding the way in which the local legislator could borrow the experience of foreign countries in the regulation of divorce.

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța temei. Teza de licență reprezintă o analiză științifico-juridică a instituției divorțului în Republica Moldova, care își are începutul din cele mai vechi timpuri.

Hotărârea de a divorța nu este una ușoară, iar cauzele care conduc la această opțiune pentru desființarea relațiilor dintre soți ating, de foarte multe ori, cele și cele mai intime resorturi ale psihicului uman. Chiar și în cele mai liberale state, divorțul produce diverse consecințe, care nu sunt limitate la familie, prieteni ci se resimt, într-o oarecare măsură, în societate.

Este mai grav, dacă în căsătorie sunt copiii, desfacerea căsătoriei în cazul dat nu poate să rămână indiferentă în privirea legii, care, trebuie să ocrotească interesele persoanelor aflați sub reglementarea ei.

Viziunea legiuitorului în ceea ce privește divorțul variază în funcție de evoluția istorică, culturală dar și religioasă, și anume de la interzicerea acestuia, până la permisivitate maximă.

Alegerea acestei teme a fost determinată de complexul fenomenului social a desfacerii căsătoriei. În lucrarea de față, dorim să abordăm divorțul, din perspectiva dreptului.

Ca o reflectare a schimbărilor sociale la care se asistă în Europa, dar nu numai, dar și a viziunii legiuitorului autohton pentru modernizare normativă, în ultimii ani s-au produs, modificări legislative considerabile în privința desfacerii căsătoriei. Modificarea legislației familiale a adus îmbunătățiri foarte bune în materia divorțului, în general, și a modalităților de desfacere a căsătoriei, în special. Aceste noi prevederi legislative au realizat o liberalizare importantă a divorțului, percepută de oamnei ca binevenită.

Noutatea științifică. Pentru realizarea obiectivelor pe care ni le-am propus în această teză de licență ar fi corect să nu ometem cercetarea evoluției istorice a divorțului.

Alte mijloace prin care suntem siguri că putem să ne atingem scopurile științifice propuse este realizarea analizei logico-juridice a actualelor reglementări interne din materia divorțului, sub aspect procedural cat și material. Această cercetare implică aplicarea metodelor interpretative asupra reglementărilor din domeniul diorțului, identificarea lacunelor, analiza critică a opiniilor din literatura de specialitate și expunerea unor propuneri *de lege ferenda*.

În final, credem că utile sunt cercetării noastre câteva încursiuni în diferite sisteme de drept. Aceste elemente de drept comparat pot contribui, după părerea noastră la înțelegerea teoretică a instituției divorțului, cât și la intervederea unor concluzii practice, pîn ceea ce privește modul în care legiuitorul autohton ar putea împrumuta experiența țărilor străine în reglementarea divorțului.

Scopul lucrării este analiza instituției divorțului într-o manieră multidimensională și multiaspectuală pentru a fi identificate elementele definiției și aspectele caracteristice acestuia. Vor fi analizate aspecte contradictorii propunând unele soluții.

Obiectivele generale. Întru realizarea scopului au fost punctate următoarele obiective:

- cercetarea teoretică și legislativă a divorțului în legislația autohtonă și legislația străină;
- evoluția istorică a divorțului;
- analiza în detaliu a terminologiei specifice;
- momentul încetării căsătoriei și desfacerii căsătoriei;
- cercetarea aspectelor ce țin de drepturile și obligațiile patrimoniale și personal nepatrimoniale ale soților în urma divorțului;
- cercetarea aspectelor ce țin de drepturile și obligațiile patrimoniale ale copiilor minori în urma divorțului și efectele negative ale divorțului asupra copiilor minori;
- concluzii și recomandări.

Metodologia de cercetare. Bazele metodologice constau dintr-o multitudine de metode, și anume: metoda logico-juridică dialectică, juridico-comparativă, juridico-formală, istorică etc.

Structura lucrării. Lucrarea conține adnotare în 2 limbi, lista abrevierilor, introducere, 4 capitole cu 11 subcapitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie.

Capitolul I. *Analiza teoretică și reglementarea națională în materia divorțului.* Acest capitol al tezei analizează opiniile diferitor cercetători autohtoni și străini în domeniul instituției divorțului. Și de asemenea sînt supuse analizei aspectele legale în domeniul cercetat.

Capitolul II. *Argumentări teoretice și practice în materia divorțului.* Acest capitol este destinat, aspectului general-teoretic în ceea ce privește divorțul, evoluția divorțului, metodele de desfacere a căsătoriei conform legislației naționale.

Capitolul III. *Efectele divorțului.* Capitolul dat vizează aspecte ce țin de efectele divorțului cu privire la raporturile dintre soți și raporturile dintre părinți și copii

Capitolul IV. *Aspecte practice în materia divorțului.* Ultimul capitol include studii de caz în materia divorțului.

BIBLIOGRAFIE

Acte normative internaționale și naționale

1. Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948. Ratificată prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 217-XII din 28 iulie 1990. În: *Tratate internaționale*, 1998, vol. I, p. 11-18.
2. Regulamentul Consiliului Europei: nr. 2201/2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești.
3. Constituția Republicii Moldova: din 29.07.1994. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.1 din 12.08.1994.
4. Codul Civil al RM. Nr. 1107-XV din 06.06.2002. În: *Monitorul Oficial al RM*, 22.06.2002, nr. 82-86/661. *Republicat în: Monitorul Oficial al RM nr.66-75 din 01.03.2019 art.13.*
5. Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova: nr.255 – XV din 30.05.2003: În *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr. 111-115 din 12.06.2003.
6. Codul Familiei al Republicii Moldova: nr.1316-XIV din 26.10.2000: În *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr.47-48 din 26.04.2001.
7. Codul civil al României. Nr.287/2009 din 25.06.2009, În: *Monitorul Oficial al României*,24.07.2009, nr.511.
8. Legea RM privind actele de stare civilă. nr. 100 din 24.04.2001. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 97-99 din 17.08.2001.
9. Legea RM privind procedura notarială. Nr.246 din 15.11.2018. În *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 30-37 din 01.02.2019.
10. Legea Republicii Moldova cu privire la taxa de stat: nr.1216-XII din 3 decembrie 1992 Republicată În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.53-55 din 02.04.2004.
11. Legea Republicii Moldova cu privire la mediere: nr.137 din 03.07.2015. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 224-233 din 21.08.2015.
12. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Cu privire la aprobarea modelului unic al formularelor certificatelor de stare civilă: nr. 757 din 04 iulie 2006. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr. 102-105 din 07.07.2006.
13. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Cu privire la aprobarea modelelor unice ale formularelor tipizate ale actelor de stare civilă: nr. 558 din 18 mai 2007. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr. 74-77 din 01.06.2007.
14. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM “Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației în cauzele de desfacere a căsătoriei”: nr.10 din 15 noiembrie 1993 cu modificările introduse prin Hotărârile Plenului nr.38 din 20 decembrie 1999 și nr.29 din 16 septembrie 2002 Culegere de hotărâri explicative. - Chișinău, 2002.

Monografii, contribuții în publicații seriale tipărite:

15. AIOANEI,-G., POIENARU, E. *Căsătoria și divorțul*. București: Hamangiu, 2008, 232 p.
16. AMUZA, I.T. *Căsătoria și divorțul în vechiul drept românesc*. București: Ed. Sylvi, 2001. 145 p.

17. ANIȚEI, N.C. *Regimurile matrimoniale potrivit noului Cod civil*. București: ALL BECK 2012, 240 p.
18. ARAMĂ, E. *Istoria dreptului românesc*. Chișinău: Tipografia Centrală, 1995. 234 p.
19. AVRAM, M. *Dreptul Civil. Familia*. București: Hamangiu, 2013. 515 p.
20. AVRA, L. Șt. Desfacerea căsătoriei potrivit dreptului internațional privat. În: *Universul Juridic Premium*, nr. 11, 2019.
21. BACACI, A., DUMITRACHE, V. C., HAGEANU, C. C. *Dreptul familiei*, ed. a 7-a, București: Ed. C. H. Beck, 2012. 346 p.
22. BACACI, A., HAGEANU, C., DUMITRACHE, *Dreptul familiei*. Ediția 4, București: ALL BECK, 2002. 395 p.
23. BAIAS, F.A., CHELARU, E., CONSTANTINOVICI, R., MACOVEI, I. *Noul Cod Civil. Comentarii pe articole*. București: C. H. Beck, 2012. 2760 p.
24. BAIEȘ S. ș.a. *Drept civil. Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor*. Vol. II. Chișinău: Cartier Juridic, 2005. 528 p.
25. BAIEȘ, S., ROȘCA, N. *Drept civil. Partea generală. Persoană fizică. Persoană juridică*. Ediția a V. Chișinău: ARC, 2011, 384 p.
26. BELEIU, GH. *Drept civil român. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil*. București: Universul Juridic, 2007. 600 p.
27. BICHICEAN, GH. *Drept roman*, Sibiu, Adalex, 2007. 209 p.
28. BODOAȘCĂ, T. *Dreptul familiei*. București: Universul Juridic, 2015. 665 p.
29. BODOAȘCĂ, T., DRĂGHICI, A., PUIE, I. MAFTEI, I. *Dreptul familiei*. București: Universul Juridic, 2013. 608 p.
30. BODOAȘCĂ, T., NOUR, S., CIONCA, I. A. *Drept civil. Partea generală. Curs universitar*, București: Universul Juridic, 2012. 320 p.
31. BODOAȘCĂ, T. Reglementarea divorțului prin acordul soților după modificarea Codului de procedură civilă și a Codului familiei prin Legea nr.202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor. În: *Dreptul*, nr. 4, 2011, pp. 36-40.
32. BODOAȘCĂ, T. MAFTEI, I. Locuința familiei și bunurile care o mobilează sau o decorează în statornicirea Codului civil. În: *Dreptul*. Nr. 3, 2013.
33. BOSTAN, I. Theoretical-practical analysis of domestic regulations of Republic of Moldova in the matter of divorce. În: *Journal of Social Sciences*. Nr. 3, 2020. pp. 212-133.
34. BRAHINSKY, C.R. *L'essentiel du Droit de la famille*, Paris: Gualino Lextenso Editions, 2013. 128 p.
35. CEBOTARI, V. *Dreptul Familiei*. Editia a-III, Chișinău: Reglama, 2014. 344p.
36. CEBOTARI, V. Divorțul prin prisma noilor modificări ale codului familiei. În: *Realități și perspective ale învățământului juridic national*. Chișinău: Vol. I, 2019. pp. 366-370.
37. CEBOTARI, V. Modalitățile de desfacere a căsătoriei conform legislației Republicii Moldova. În: *Revista Institutului Național al Justiției*. Nr. 3 (38), 2016, pp. 14-18.
38. CEBOTARI, V. *Stabilirea domiciliului copilului după divorțul părinților*. În: *Revista institutului național al justiției*. Nr. 1 (32), 2015, pp. 49-54
39. CERNEA, E. MOLCUȚ, E. *Istoria dreptului românesc*. București: Ed. Universul Juridic, București, 2003. 172 p.
40. CHELARU, I. *Căsătoria și divorțul. Aspecte juridice civile, religioase și de drept comparat*, Iași, A92 Acteon, 2003. 694 p.
41. CHIRTOACĂ, L. *Tratat de dreptul familiei*. Chișinău: Tipografia Centrală, 2005. 296 p.

42. CIUCĂ V. M. *Lecții de drept Roman*. Vol. III. Iași: Polirom 2000. 893 p.
43. CLAUX, PL., DAVID, St. *Droit e pratique du divorce*, Paris: Edition Dalloz, 2013. 992 p.
44. COCOȘ, ȘT. *Drept roman*, București: Fundației România de Măine, 2004. 601 p.
45. CORHAN, A. *Dreptul familiei*. București: Lumina Lex, 2009. 598 p.
46. COȘA, E. *Încetarea și desfacerea căsătoriei în dreptul roman și în dreptul comparat*, Sibiu, Universității „Lucian Blaga”, 2009. 458 p.
47. DĂRIESCU, C. *Istoria statului și dreptului românesc din antichitate până la Marea Unire*, București: C.H. Beck, 2008. 336 p.
48. DEAK, Fr. *Tratat de drept succesoralin*. București: Actami, 1999. 325 p.
49. DELEANU, I. *Tratat de procedură civilă. Noul Cod de procedură civilă*, vol. II, București: Universul Juridic, 2013. 835 p.
50. DRÎMBA, O. *Istoria culturii și civilizației*. Vol. I. București: Saeculum, 2008. 464 p.
51. *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*. București: Universul Enciclopedic. 1998. 1192 p.
52. EMSE, F., PÎNZARI, V. *Căsătoria în legislația României și a Republicii Moldova*. Cluj-Napoca: SFERA, 2006. 332 p.
53. FILIPESCU, I. P., FILIPESCU, A. I. *Tratat de Dreptul Familiei*. Ed. a VII-a, București: ALL BECK, 2002. 552 p.
54. FLORIAN, E. *Dreptul familiei*. București: C.H. Beck, 2011. 664 p.
55. FRENȚIU, G.C., MOLOMAN, B.D. *Elemente de dreptul familiei și de procedură civilă. Curs universitar*, ediția a III-a, revăzută și actualizată potrivit noului Cod civil, București: Universul Juridic, 2011. 304 p.
56. GUREȘOAIIE, I. *Divorțul și efectele sale juridice*. București: Gir Pres, 2004. 60 p.
57. HAGEANU, C. C. *Dreptul familiei și actele de stare civilă*, București: Hamangiu, 2012. 408 p.
58. HANGA, V., BOB, M. D. *Curs de drept privat roman, ediția a IV-a, revizuită și adăugită*, București: Universul Juridic, 2011. 312 p.
59. HANGA, V., BOCȘAN, M. D. *Curs de drept privat roman*, București: Universul Juridic, 2006. 435 p.
60. HERRING, J. *Family Law*. London: Pearson Publishing House, 2013. 824 p.
61. IOVU, O., Măsurile provizorii care se pot lua pe timpul judecării divorțului. În: *Revista de drept privat*, 2001, nr. 2, p. 50-60.
62. IOVU, O., Desfacerea căsătoriei prin divorț și nulitatea acesteia în dreptul Republicii Moldova În: *Revista de drept privat*, 2001, nr. 1, p. 104-111.
63. IRINESCU, L. *Curs de dreptul familiei*. București: Hamangiu, 2015. 264 p.
64. *Legiuirea Caragea. Ediție critică*, redactată de Adunarea izvoarelor vechiului drept românesc, București: Ed. Academiei Republicii Populare Române, 1995.
65. LEȘ, I. *Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole, art 1-1133*, București: C.H. Beck, 2013.
66. LEȘ, I., JUGASTRU, C., LOZNEANU, V., CIRCA, A., HURUBĂ, E., SPINEI, S. *Tratat de drept procesual civil, Volumul II. Căile de atac. Procedurile speciale. Executarea silită. Procesul civil internațional. Conform Codului de procedură civilă republicat*, București: Universul Juridic, 2015. 1064 p.
67. LEȘ, I. *Proceduri Civile Speciale*. București: ALL BECK, 2003. 472 p.

68. LEȘ, I. Implicațiile noului Cod de procedură civilă și ale Legii nr. 202/2010 asupra procedurilor notariale. În: *Dreptul*. nr. 5, 2011, pp. 16-26.
69. LUPAȘCU, D., CRĂCIUNESCU, C.M. *Dreptul familiei*. București: Ed. Universul Juridic, 2012. 710 p.
70. LUPAȘCU, D., UNGUREANU, D. *Drept internațional privat actualizat în raport de noul Cod civil, noul Cod de procedură civilă și Regulamentele Uniunii Europene*, București: Universul Juridic, 2012. 538 p.
71. LUPȘAN, G. *Dreptul Familiei*. Iași: Junimea, 2001. 304 p.
72. MALAURIE, Ph., FULCHIRON, H., AYNES, L. *Droit civil. La Famille*. Paris: Lextenso Editions, 2011. 748 p.
73. MALAURIE, Ph., FULCHIRON, H. *La Famille 4^e Edition*, Paris: L'extenso Editions, 2011. 978 p.
74. MAREȘ, C. Divorțul pe cale administrativă și prin procedură notarială. În: *Dreptul*. nr. 7, 2013, pp. 90-97.
75. MĂGUREANU, AL.F. *Dreptul familiei*, Sibiu: Alma Mater, 2011.
76. MĂRGINEANU, L., MĂRGINEANU, G. *Dreptul familiei*. Chișinău: Elena-V.I., 2002. 418 p.
77. MIHALACHE I. *Drept privat Roman. Note de curs*. Chișinău: Litera AVN, 2012. 268 p.
78. MOLCUȚ E. *Drept roman*. București: Șansa SRL, 1999. 168 p.
79. MURZEA, C. *Drept roman*, București: All Beck. 2003. 352 p.
80. NAGY, O. V. *Analiza teoretică și practică a reglementărilor interne ale româniei în materia divorțului*. București: Universul Juridic, 2021. 249 p.
81. NAGY, O. V. Unele aspecte referitoare la efectele divorțului cu privire la raporturile patrimoniale dintre soți. În: *Conferința națională Universitatea D. Cantemir*. Târgul Mureș: 2018, pp. 199-204.
82. NEAMȚ, I.I., NEAMȚ, L.C. Stabilirea locuinței minorului în cazul în care părinții nu conviețuiesc. O analiză juridicopsihologică. În: *Revista Română de Drept Privat*, nr. 3, 2018, pp. 300-332.
83. NEGRILĂ, D. *Divorțul prin procedura notarială. Studii teoretice și practice*. București: Universul Juridic, 2014. 390 p.
84. PÎNZARI, V. *Dreptul Familiei (note de curs)* Chișinău: Ed. Universitas, 2000 164 p.
85. PÎNZARI, V. *Dreptul familiei*. București: Editura Universul Juridic, 2015. 638 p.
86. POPESCU, F. Cu privire la admisibilitatea cererii soțului care a purtat în timpul căsătoriei numele celuilalt soț, de a reveni la numele avut înainte de căsătorie, formulată pe cale principală ulterior pronunțării divorțului. În: *Dreptul*, 2001, nr. 1, p. 74-77.
87. PRICOPI, A. *Căsătoria în dreptul român*, București: Lumina LEX, 1998. 227 p.
88. ROBU, GH. *Dreptul familiei*, Iași: Pini, 2011. 425 p.
89. RUSU, M.I. *Procedura divorțului în dreptul românesc*, București: Rosetti, 2003.
90. SONNEVELD, N. *Divorțul K'hul în Egipt, Dezbateri publice, Practici judiciare și viața cotidiană*, New York. The American University Press Cairo, 2012. 365 p.
91. STAHI, T. Problema copiilor aflați în dificultate. Casele de copiii de tip familial – o instituție necesară statului nostru. În: *Legea și Viața*, 2010, nr. 6, pp. 47-50
92. STOICESCU, C. *Curs elementar de drept roman*. București: Universul Juridic, București, 2009. 520 p.
93. TRIF, R.M. *Desfacerea căsătoriei prin divorț și partajul bunurilor comune ale soților*. București: Hamangiu, 2007. 490 p.

94. ULIESCU M., GHERGHE A. *Noile modalități de desfacere a căsătoriei în Noul cod civil*. București: Universul Juridic, 2010. Pp. 377-400
95. VOLCINSCHI, V., ȚURCAN, D., SEBOTARI, S. *Drept privat roman*. Chișinău: CEP USM, 2014. 396 p.
96. АНАТОЛЬСКАЯ, М. В. *Семейное право*. Москва: Юристъ, 2000. 336 с.
97. АНАТОЛЬСКАЯ, М. В., КУЗНЕЦОВА, И. М. *Комментарий к семейному кодексу Российской Федерации*. Москва: Юристъ, 2000. 566 с.
98. АРХИПОВА, Л. Б. КРАВЧЕНКО, А. С. и др. *Законодательство о расторжении и регистрации брака (НРБ, ВНР, ГДР, Франция, ФРГ, Англия, США)*. Москва: Юристъ, 2003. 175 с.
99. ГРИШИНА, И. И., ГРИШИН, И. П. *Семейное право. Учебное пособие*. Москва: Городец, 2004, 160 с.
100. НЕЧАЕВА, А. М. *Семейное право. Учебник*. 3-е изд. Москва: Юристъ, 2008, 329 с.
101. ПЧЕЛИНЦЕВА, Л. М. *Комментарий к семейному кодексу Российской Федерации*. Москва: Норма, 2000. 689 с.
102. ЦАТУРОВА, М. К. *Русское семейное право XVI - XVIII век*. Юридическая литература, 199. 253 с.

Webografie:

103. <https://www.legilrance.gouv.fr>.